

Revolucija petro-juanima

Posle samo šest meseci, trgovina naftnim fjučersima u juanima u Šangaju po obim premašila promet dolarskih terminskih ugovora u Singapuru i Dubaiju

Evropska komisija predlaže plaćanje uvoza nafte i gasa evrima

Indija plaća iransku naftu u rupijama

Alternative za fosilna goriva do 2050.

Shell veže plate rukovodilaca za smanjenja emisija CO2

Žuti prsluci prete Evropi, a nameti u cenama goriva smanjeni za 10% ove godine

Arias Canete: Oprezno sa investicijama u gasovode, možete izgubiti novac

Orban „brutalno jasan“: LNG Krk poslednja opcija za Mađarsku

OPEC bez odluke o rezu proizvodnje? Čeka se odgovor Rusije. Brent ispod 59\$!

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Uspon petrojuana i pad petrodolara ..... [OVDE](#)
- Evropska komisija otvara konsultacije o plaćanju uvoza nafte i gasa evrima ..... [OVDE](#)
- Indija plaća iransku naftu u rupijama ..... [OVDE](#)
- OPEC posle pet godina prvi put bez odluke? ..... [OVDE](#)
- U novembru prvo smanjenje ruske proizvodnje nafte ..... [OVDE](#)
- Iran ponovio pretnju zatvaranja Ormuza ..... [OVDE](#)
- Alternative za fosilna goriva do 2050. .... [OVDE](#)
- Evropske energetske kompanije zahtevaju postavljanje donje granice cene CO2 ..... [OVDE](#)
- Shell veže plate rukovodilaca za smanjenja emisija CO2 ..... [OVDE](#)
- Francuska planira smanjenje korišćenja fosilnih goriva iznad projekcija za 2030. .... [OVDE](#)
- Pobeda „žutih prsluka“ ..... [OVDE](#)
- Žuti prsluci prete Evropi, a nameti u cenama goriva smanjeni za 10% ove godine ..... [OVDE](#)
- Katar napušta OPEC i usredsređuje se na prirodni gas ..... [OVDE](#)
- Exxon i Chevron napuštaju Azerbejdžan ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene sirove nafte BRENT ..... [OVDE](#)

GAS:

- Ukrajina za 23% smanjila uvoz gasa iz EU ..... [OVDE](#)
- Komesar Arias Canete: Oprezno sa investicijama u gasovode ..... [OVDE](#)
- Prvo obalno skladište LNG-a na Sredozemlju ..... [OVDE](#)
- Gasprom počeo radove na poslednjoj fazi razvoja polja Bovanenkovo ..... [OVDE](#)

REGION:

- Lista infrastrukturnih projekata od opšteg interesa za zemlje EnZ ..... [OVDE](#)
- Zagrebački sud izdao nalog za hapšenje čelnika MOL-a ..... [OVDE](#)
- Plenković: Cena otkupa udela MOL-a u Ini može biti nepremostiv problem ..... [OVDE](#)
- Orban „brutalno jasan“: LNG Krk poslednja opcija za Mađarsku ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu ..... [OVDE](#)

Uspon petrojuana i suton petrodolara?

PEKING - Posle samo deset meseci otkako je Kina na Šangajskoj međunarodnoj energetskej berzi (Shanghai INE) pokrenula svoj ugovor za naftne fjučerse, denominovan u juanu (renminbi, ili ženminbi), ti fjučersi su premašili po obimu terminske naftne ugovore denominirane u dolarima trgovane u Singapuru i Dubajju, komentariše u utorak globalni magazin *Poject Syndicate*.

Naravno, obim trgovanja u Šangaju i dalje zaostaje za prometom Brentovih i WTI fjučersa u Londonu i Njujorku, ali vodeći međunarodni trgovci, poput Glencora i Trafigure, sve ozbiljnije uzimaju u obzir kineski naftni ugovor, čija cena je određena na način da se može porediti sa indeksima za Brent i WTI.

Bitka za tržište od 14 biliona petrodolara

The Asia-Pacific Journal tako konstatuje da ovi rezultati ukazuju na to da kineska budućnost nafte može dovesti renminbi u srce globalnih robnih tržišta. Lansiranje ugovora o nafti može se tumačiti kao najava širokog opsega trgovanja robom u kineskoj valuti. Kako se sve više uvoza nafte u Kini plaća u domaćoj valuti, efekat će, osim progresivne dedolarizacije naftnog tržišta, imati i uvećana prodaja kineskih roba i usluga, kao i državnih obveznica, plaćanih renminbijima dobijenim prodajom nafte najvećem svetskom uvozniku te sirovine, piše *Poject Syndicate*.

Uspostavljanje trgovine naftom (i uskoro možda drugim robama) u renminbijima, u vreme kada se Kina i mnoge druge ekonomije suočavaju sa agresivnim američkim tarifama, sugeriše da bi se američki dolar mogao naći pred izazovima bez predsedana po svoju hegemoniju. Činjenica je da sirova nafta ostaje najtrgovanija roba u svetu, sa godišnjim obimom promet a od oko 14 biliona dolara (prema podacima iz 2017.); približno ravno lanjskoj visini bruto domaćeg proizvoda Kine. Zbog toga je sudbina dedolarizacije ovog segmenta globalnog tržišta robama ravna efektima revolucije protiv monopola dolara u međunarodnoj trgovini.

Nepromišljeni trgovinski ratovi Donalda Trampa

To je Valéry Giscard d'Estaing nazvao svojevremeno "prekomernom privilegijom" Sjedinjenih američkih država, da bi se njegov aktuelni naslednik u Jelisejskoj palati, Emanuel Macron sada našao u situaciji da na izjavu predsednika Donalda Trampa „jesam nacionalista“ kada branim američke trgovinske pozicije, odgovori porukom: „Nacionalizam je naliče patriotizma“.

Stoga razbijanje monopola dolara preko trgovine naftom treba sagledati u kontekstu, po mnogima, nepromišljeno otvorenih velikih trgovinskih frontova Trampa protiv Kine, EU, Kanade i Meksika, što Kini donosi, a američkom predsedniku oduzima saveznike u tek otvorenom ratu.

DIZEL
G-DRIVE

MOĆNA TRANSFORMACIJA

POVEĆANA SNAGA MOTORA

POBOLJŠANE PERFORMANSE MOTORA

PROFESIONALNA ZAŠTITA SISTEMA ZA GORIVO

Evropska komisija otvara konsultacije o plaćanju uvoza nafte i gasa evrima

BRISSEL – Evropska unija je u utorak najavila moguće izbacivanje dolara iz trgovine naftom i drugim energetske proizvodima, saopštavajući da će o tome početkom 2019. otvoriti široku javnu raspravu. Evropski komesar za energiju, Miguel Arias Canete je, najavljujući plan, rekao da je EU najveći uvoznik energije u svetu. „Uvozimo oko 90% nafte i oko 70% gasa koje trošimo i za to godišnje plaćamo 300 milijardi evra. A 85% tog računa plaćano u dolarima, mada je udeo SAD u „evropskom) uvozu samo 2%,“ naglasio je Arias.

„To znači da velika većina dugoročnih ugovora o uvozu energije nije denominovana u evrima. Jasno je da to nije održivo i ne odražava ulogu koju bi evro trebalo da ima u svetu,“ konstatovao je on.

Arias je stoga saopštio da će Evropska komisija počev od iduće godine početi konsultacije sa vladama, operatorima centralnih naftnih skladišta, akterima na tržištu energije, agencijama za izveštavanje o cenama, robnim berzama i evropskim bankama o njihovom gledanju na predlog da se evro više koristi kao sredstvo plaćanja u trgovini naftom, gasom i energijom u celini.“ *Forbes, S&PGlobal*

Indija plaća iransku naftu u rupijima

NUJ DELHI - Indija i Iran potpisali su memorandum o plaćanju iranske uvozne nafte u indijskim rupijima, prenose u četvrtak mediji u Delhiju.

Iran ponovio pretnju zatvaranja Ormuza

TEHERAN - Ukoliko Iran ne bude mogao da izvozi naftu, to neće moći nijedna zemlja iz regiona Persijskog zaliva, rekao je u utorak predsednik te zemlje Hasan Ruhani. „SAD to treba da znaju,“ rekao je Ruhani u govoru koji je prenosila državna televizija.

Zvaničnici Islamske Republike ranije su pretili da će na blokadu izvoza iranske nafte odgovoriti zatvaranjem Ormuskog moreuza, strateškog pomorskog puta za izvoz nafte sa Bliskog istoka na svetska tržišta.

Ruhani je poslednji put pripretilo zatvaranjem Zaliva u julu, upozorivši tada Vašington „da se ne igra sa lavljim repom“, prenosi **AFP**.

Vašington je 5. novembra jednostrano uveo nove sankcije iranskim sektorima energetike, transporta i finansija, a cilj je da izvoz nafte bude sveden na nulu.

OPEC posle pet godina prvi put bez odluke? Čeka se Rusija.

BEČ – Zemlje OPEC-a, Rusija i drugi ne-OPEC saveznici nisu do momenta zaključenja ovog izdanja **NEDELJE** pronašli dogovor o nastavku strategije kontrole tržišta nafte, pa je saudijski ministar Halid al Falih u četvrtak uveče uperio prstom na Rusiju „jer se protivi osetnijem rezu“. Odgovor bi kasnije danas trebalo po povratku sa konsultacija sa predsednikom Vladimirom Putinom u Sankt Petersburgu saopštiti ruski ministar energije Aleksandar Novak.

U opticaju je predlog o rezu proizvodnje sa milion barela na dan koji bi podelili OPEC i ne-OPEC saveznici. „Nisu svi spremni da ravnopravno režu. Rusija nije spremna za osetnije rezove,“ rekao je Falih. Nafta je već sinoć izgubila 4% vrednosti, da bi Brent jutros osvanuo na nivou ispod 60 dolara barel.

Alternative za fosilna goriva do 2050.

BRISEL – Prošle nedelje objavljena strategija "Klimatska neutralnost" EU do 2050. će ići ka "transportnom sistemu sa vozilima sa niskim i nultim emisijama i mnogo efikasnijoj organizaciji transportnog sistema, zasnovanoj na digitalizaciji; podsticajima za promene u ponašanju; alternativnim gorivima i pametnoj infrastrukturi; i globalnim obavezama ", kazala je komesarka za saobraćaj Violeta Bulc. Dok se većina naslova o strategiji fokusira na buduće tehnologije (e-goriva, vodonik, itd.), pažljivo čitanje pratećih dokumenata pokazuje da će upotreba biogoriva morati da se poveća kako bi se ispunili ciljevi dekarbonizacije, napominje Emanuel Desplechin, generalni sekretar ePURE-a, Evropskog udruženja za obnovljiv etanol.

U takozvanom baznom scenariju Komisije, tečna biogoriva zahvatila bi oko 6% u miks goriva do 2050. godine, ali bi se u svakom scenariju manje agresivnog smanjenja taj broj značajno povećavao - do 17-26% u neto-nuli za 2050. *EurActiv*

Francuska planira smanjenje korišćenja fosilnih goriva iznad projekcija za 2030.

PARIZ - Energetski plan Francuske za narednu deceniju koji je predsednik Emanuel Macron predstavio prošle nedelje postavlja ambicioznije ciljeve za smanjenje fosilnih goriva do 2030. godine, uprkos velikim protestima tzv. žutih prsluka, odnosno vlasnika vozila u toj zemlji ogorčenih visinom poreza na gorivo. "Smanjenje upotrebe fosilne energije za 40% do 2030. godine je ambicioznije od cilja zacrtanog u zakonu iz 2015 koji je zacrtao smanjenje za 30%", rekao je ministar energije Francois de Rugy.

Dodatni rezovi potrošnje fosilnih goriva su predviđeni u sektoru saobraćaja, a ministar očekuje "duboku promenu u automobilskoj industriji", jer bi električna vozila 2030. trebalo da zahvate petinu ukupne prodaje novih automobila. *Platts*

Evropske energetske kompanije zahtevaju donju granicu cene CO2

BRISEL - Grupa od šesnaest evropskih energetskih giganta, uključujući francuski EDF, nemački E.ON i danski Ørsted, predložila je uvođenje donje cene (dozvole za emisiju) ugljendioksida na evropskom ili regionalnom nivou, kao načina za ubrzanje prelaska na nisko-ugljeničnu ekonomiju.

"Donja cena ugljenika u sektoru električne energije i minimalna cena za sektor transporta može značajna dodatno doprineti smanjenja emisije CO2 što bi Evropi omogućilo da ispuni ciljeve pariskog sporazuma", navodi se u saopštenju ove „koalicije“, objavljenom 28. novembra. *EurActiv*

Shell veže plate rukovodilaca za smanjenja emisija CO2

LONDON – Anglo-holandski majors Royal Dutch Shell najavio je vezivanje primanja svog rukovodećeg kadra za ostvarene rezultate u smanjenju emisija CO2 u poslovima ovog naftnog giganta.

Kompanija će skupštini akcionara predložiti da se grupi od 1.200 zaposlenih na rukovodećim mestima odrede tro i petogodišnji ciljevi smanjenja emisija ugljenika, direktno povezani sa visinom primanja.

Reuters navodi da je ovo deo dugoročnog plana Shell-a da prepolovi emisije iz svoje proizvodnje i prerade nafte i gasa za naredne 32 godine, a za 20 odsto do 2035.

Pobeda „žutih prsluka“

PARIZ - Francuski premijer Edouard Philippe je u utorak proglasio moratorijum na povećanje poreza na gorivo koji se trebao uvesti od 1. januara, kako bi smirio krizu "žutih prsluka".

Moratorijum na povećanje doprinosa za klimu i za energiju (CCE) bio je glavni zahtev većine čelnika političkih stranaka koji su u ponedjeljak bili primljeni u vladi. Odustajanje od povećanja poreza je prvi zahtev pokreta "žutih prsluka", pored ostalih koji se tiču drugih poreza, plata i načina funkcionisanja države. **AFP**

Katar napušta OPEC

DOHA – Katar će, posle 57 godina izaći iz OPEC-a početkom 2019., najavio je ministar energije te zemlje.

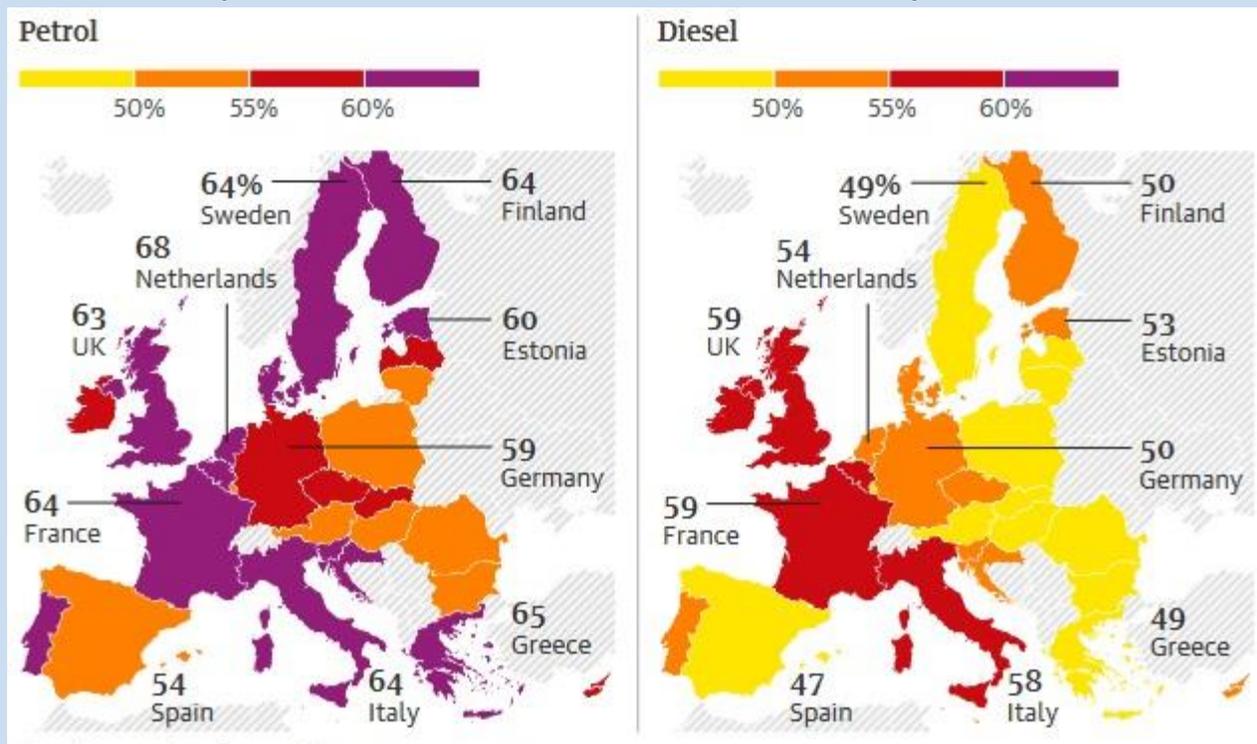
Katar je jedan od manjih proizvođača nafte u Persijskom zalivu, ali najveći izvoznik LNG-a u svetu, (podmiruje oko 30% globalnih potreba) pa je ekspanzija tržišta gasa razlog odluke saopštene sekretarijatu OPEC-a. Naime, Katar planira da do 2024. uveća proizvodnju gasa sa 77 miliona tona (mt) godišnje na 110 mt, najkasnije do 2024.

Saudijska Arabija i njeni saveznici Bahrein i Ujedinjeni Arapski Emirati prošle godine nametnuli su Kataru blokadu, tvrdeći da pomaže terorizam, a i zbog uske saradnje s Iranom. Predstavnici vlade u Dohi, međutim, ističu da njihova odluka nema veze s tim sporom, objavio je **Wirtschafts Woche**.

Žuti prsluci prete Evropi, a nameti u cenama goriva smanjeni za 10% ove godine

BRISEL - Uprkos žestokim protestima protiv visokih nameta na cene goriva u Francuskoj, podaci Evropske komisije pokazuju da su porezi na goriva zapravo smanjeni u protekle dve godine u zemljama evro zone. Nivo je smanjen sa bezmalo 70% udela u finalnoj ceni na pumpama, na 60,9% na kraju novembra ove godine, prenosi **The Guardian**.

Tabela: Grafički prikaz udela državnih dažbina u cenama benzina i dizela u zemljama EU - **The Guardian**

 Transnafta

Exxon i Chevron napuštaju Azerbejdžan

HJUSTON – Exxon Mobil i Chevron odlučili su da prodaju svoj udeo u azerbejdžanskom naftnom polju ACG. Exxon nije želeo u sredu da komentariše vest koju je Reuters saznao iz izvora u naftnoj privredi. Prema tom izvoru Exxon očekuje da od prodaje svog udela od 6,8 odsto u polju Azeri-Chirac-Gunashli u kaspiskom moru dobije dve milijarde evra.

Chevron je, međutim, potvrdio agenciji Reuters da će ponuditi na prodaju svoj udeo od 9,57% u polju ACG, kao i udeo od 8,9% u naftovodu Baku-Tbilisi-Cejhan.

Obema američkim kompanijama ova prodaja će značiti kraj 25-godišnjeg poslovanja u Azerbejdžanu, tokom kojih su – piše Reuters - pomogli sa još tri američke kompanije formiranje naftne privrede ove kaspijske države. Oni su udele u najvećem azerbejdžanskom polju kupili posle raspada Sovjetskog saveza, 1994.

Polje ACG proizvodi 75% nafte u Azerbejdžanu, ili skoro 600.000 barela na dan.

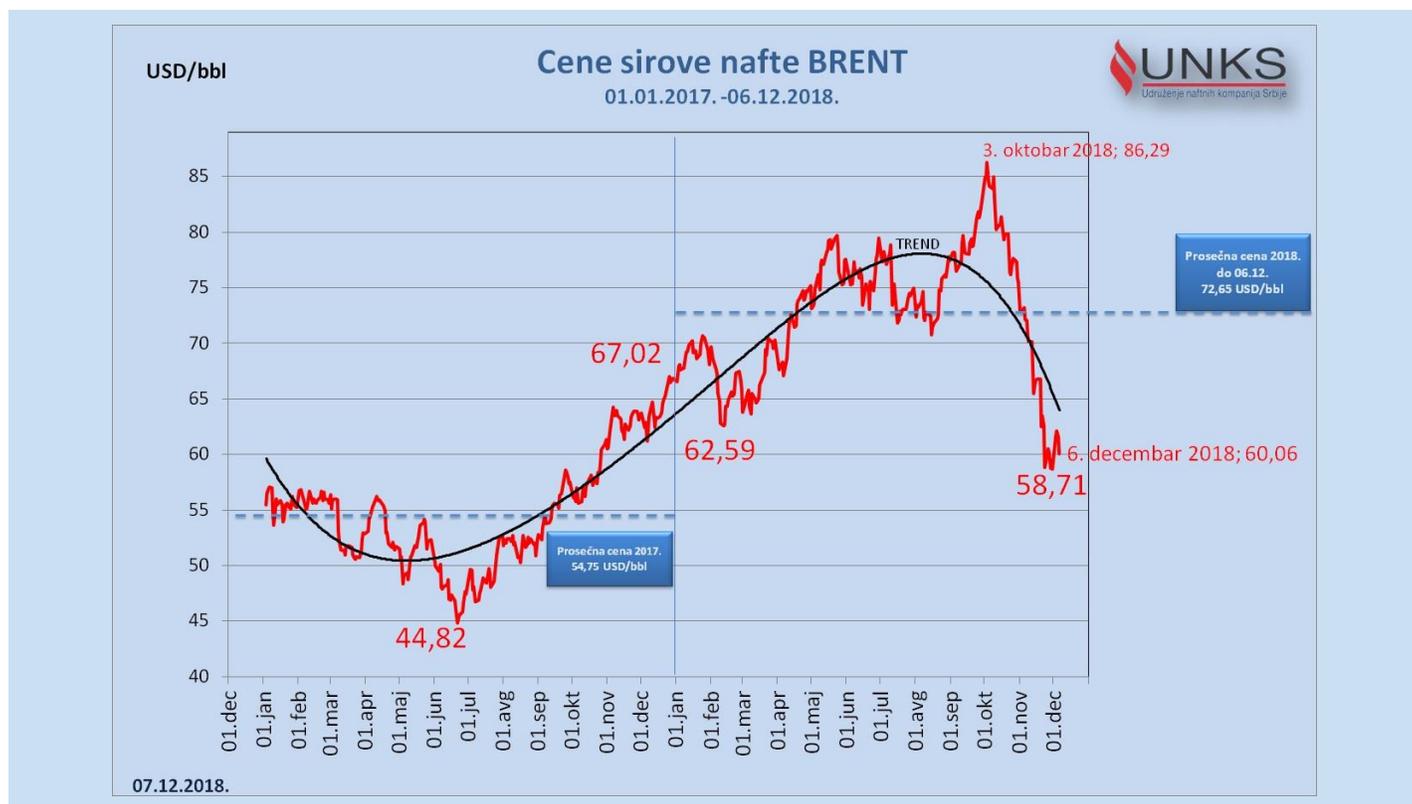
Prvo smanjenje ruske proizvodnje nafte

MOSKVA – Ruska proizvodnja nafte opala je u novembru, uoči ovonedelnog samita Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) i NOPEC saveznika posvećenog temi novog ograničenja proizvodnje ove sirovine.

Preliminarni podaci federalne budžetske organizacije CDU TEC pokazuju da je u proseku u novembru dnevna proizvodnja nafte u Rusiji iznosila 11,37 miliona barela (mbd), što je nekih pola procenta manje od rekordnog postsovjetskog nivoa od 11,41 mbd.

Proizvodnja do novembra je beležila konstantni rast kako u Rusiji, tako i Saudijskoj Arabiji, čime su te dve vodeće svetske petro sile nastojale da popune gubitke koje je na globalnom tržištu izazvalo obnavljanje američkih sankcija Iranu.

Bloomberg, doduše, prenosi ocene analitičara da smanjenje ruske proizvodnje nije posledica odluke, već pre prirodna posledica situacije na specifičnim naftnim poljima, a moguće i sezonskog karaktera.

Uvek pruža više od sebe.

Do 6 dinara popusta
na premium ECTO gorivo

Štedi-Nagrađuje-Iznenaduje

Gasprom počeo radove na poslednjoj fazi razvoja polja Bovanenkovo

MOSKVA – Ruski Gasprom je saopštio u sredu da je počeo radove na trećoj i poslednjoj jedinici polja Bovanenkovo, na arktičkom poluostrvu Jamal. Iz kompanije je istovremeno saopšteno da je povećao kapacitet gasovoda Uhta-Toržok, u cilju olakšanja izvoza gasa u Evropu, uključujući i gasovodnim sistemom Severni tok 1 i 2.

Gasprom planira da ove godine izveze u Evropu rekordnih 200 milijardi kubnih metara gasa.

Iz kompanije je rečeno da će sa otvaranjem poslednje faze razvoja polja Bovanenkovo podići proizvodnju samo iz ovog depozita na 115 milijardi kubika gasa godišnje.

Rezerve ovog mamutskog polja iznose 4,9 biliona kubnih metara.

Ukrajina za 23% smanjila uvoz gasa iz EU

KIJEV - U periodu od januara do novembra ove godine Ukrajina je smanjila uvoz prirodnog gasa iz Evropske unije za 22,8 odsto (ili za bezmalo tri milijarde kubika), javlja **Interfax** pozivajući se na JSC Ukrtransgaz. U prvih deset meseci ove godine Ukrajina je uvezla 10.113 mlrd m³ gasa.

Ukrajina je smanjila uvoz iz Slovačke (na 6.232 mlrd m³, što je za 32,6% manje na godišnjem nivou) i Poljske (na 657,1 miliona m³, što je za 43% manje nego u istih deset meseci 2017). Istovremeno je za blizu 20 odsto uvećala uvoz iz Mađarske (na 3.224 milijarde m³).

Nacionalna ukrajinska naftno-gasna kompanija Naftogaz je od novembra 2015. obustavila kupovine gasa od ruskog Gasproma, preusmeravajući pravce snabdevanja ovim energentom iz pravca EU.

MILOŠ PAVLOVIĆ:
„MAKSIMALNE PERFORMANSE!
ZA MENE U SRBIJI NAJBOLJI ZIMSKI DIZEL! „

POUZDAN DO -38°C

OMV MAXX Motion
 Performance Diesel

MILOŠ PAVLOVIĆ

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

Komesar Arias Canete: Oprezno sa investicijama u gasovode

BRISSEL – Evropski komesar za klimatsku politiku i energiju, Miguel Arias Canete, rekao je da bi trebalo dobro promisliti pre donošenja dugoročnih odluka o investiranju u nove gasovode, imajući u vidu okolnosti koje će evropskom transportnom sistemu doneti usvajanje I sprovođenje Strategije o dostizanju karbonske neutralnosti do 2050.

“Zasigurno će tada (u energetsom miksu Evrope) biti zastupljeni samo elementarni gas, Power-to-X tehnologija (pretvaranje viška električne energije u vodonik, hemikalije, toplotu i druge korisne proizvode) i vodonik,” rekao je Arias Kanjete u odgovoru **Euractivu** o ulozi prirodnog gasa u potrošnji energije u EU.

“Zato je potrebno biti veoma mudra u upravljanju investicijama u energetskej infrastrukturu, kako (gasovodi) ne bi postali ‘zarobljena sredstva’,” upozorio je on. Zbog toga se, takođe, Evropska unija prilikom odluka o finansiranjima energetske infrastrukture poslednjih meseci usmeravala “na elektroenergetske projekte, a ne toliko na gasovode”, pojasnio je Arijas.

Prvo obalno skladište LNG-a na Sredozemlju

RIM - Na Sardiniji se gradi prvo obalno skladište utečjenog prirodnog gasa (LNG) na Sredozemlju. Vrednost projekta (na slici dole maketa) je 100 miliona evra a gradiće se šest vodoravnih kriogenih rezervoara niskog pritiska za skladištenje ne velikih količina gasa, preciznije 9.000 m³.

Očekuje se da postrojenje bude pušteno u pogon 2020. godine, a služiće za snabdevanje gasom distribucione mreže za pokrivanje potreba stanovništva i industrije na zapadnom delu Sardinije, ali i brodova na LNG, kao tzv. bunkering stanica, javila je agencija **ANSA**.

ADIDIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL POSLEDNJE GENERACIJE

MANJA POTROŠNJA   MAKSIMALNA ZAŠTITA VAŠEG MOTORA   SNAŽNE PERFORMANSE   VRHUNSKI ADITIVI NEMAČKOG POREKLA

SUPERIORAN KVALITET   POWERED BY NAFTACHEM

REGION

Usvojena lista energetske infrastrukturnih projekata od opšteg interesa za zemlje Energetske zajednice

SKOPLJE - Savet ministara Energetske zajednice (EnZ) usvojio je na prošlonedeljnom sastanku u Skoplju listu na kojoj je 21 infrastrukturni energetski projekat od regionalnog značaja, naglašavajući da će njihova realizacija takođe povećati sigurnost snabdevanja energijom, energetske efikasnosti i diversifikaciju izvora snabdevanja gasom i naftom. Prenosimo iz te liste projekte iz oblasti prirodnog gasa i nafte od interesa za EnZ i za interkonekcije zemalja EnZ sa zemljama članicama EU:

Lista projekata od interesa za Energetsku zajednicu

Prirodni gas:

- Interkonektor Bugarska - Srbija (IBS);
- Interkonektor Srbija- Makedonija;
- Transbalkanski Koridor dvosmerni tok između Moldavije i Ukrajine;
- Transport prirodnog gasa iz novih izvora u Kaspijskom regionu (tzv. Južni gasovodni koridor) do EnZ tržišta u Gruziji i Albaniji (via Transjadranski gasovod);
- Gasovod Albanija-Kosovo* (ALKOGAP)

Nafta:

- Naftovod Ukrajina – Poljska (Brody - Adamowo)

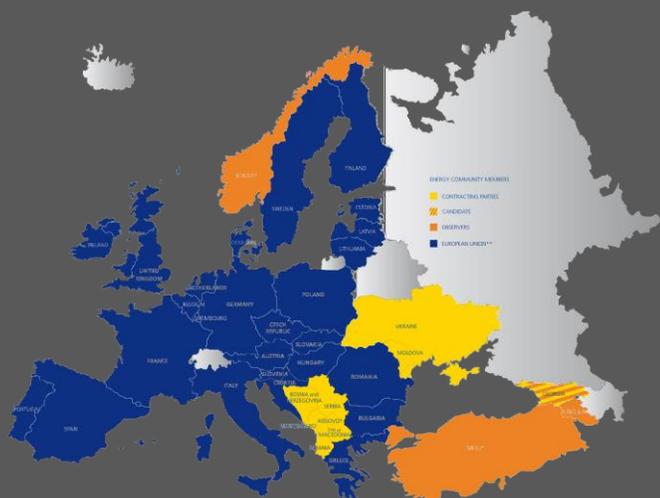
Projekti od uzajamnog interesa Ugovornih strana i zemalja članica EU

Prirodni gas:

- Interkonekcija Gasovod BiH - Hrvatska – Sever (Slobodnica-Brod-Zenica)
- Interkonekcija Gasovod BiH - Hrvatska - Zapad (Lička Jesenica-Tržac-Bosanska Krupa)
- Interkonektor BiH - Hrvatska - Jug (Ploče-Mostar-Sarajevo Zagvožd-Posušje-Travnik)
- Interkonekcija Grčka - Makedonija (rGF)
- Interkonektor Srbija - Rumunija
- Interkonektor Srbija – Hrvatska
- Interkonekcija Poljska - Ukrajina
- Interkonekcija Rumunija -Moldavija (Ungeni- Kišnjev)
- Jonsko jadranski gasovod (IAP)

Nafta:

- Transport raznih vrsta sirove nafte preko naftovoda Južna Družba

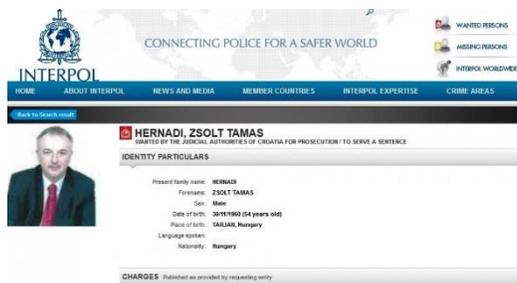

Zagrebački sud izdao nalog za hapšenje čelnika MOL-a

ZAGREB – Županijski sud u Zagrebu naredio je u ponedjeljak hapšenje čelnika mađarske naftne kompanije MOL, Zolta Hernadija, igrom slučaja ili svesno na dan kada je u glavnom gradu Hrvatske, posle šest godina odsustva, boravio premijer Mađarske Viktor Orban.

Portparol suda pojasnio je novinarima da je vanraspravno veće takvu odluku donelo jer je posle podizanja optužnice došlo do nove faze postupka, a i dalje je na snazi prvo rešenje o određivanju istražnog zatvora koje je protiv nedostupnog Hernadija još 2013. doneo istražni sudija.

Sud u Hrvatskoj vodio je u odsustvu proces protiv Hernadija zbog navodnog davanja mita bivšem premijeru Hrvatske Ivu Sanaderu 2008. godine kako bi obezbedio MOL-u upravljačka prava nad hrvatskom naftnom kompanijom INA, u kojoj je najveći, mada ne i većinski vlasnik. Prošlog meseca, Interpol je obnovio poternicu za Hernadijem.

Ponovljeno suđenje Sanaderu i Hernadiju (u odsustvu) počelo je na zagrebačkom Županijskom sudu 23. oktobra.

„Neću sklapati tajne dogovore vezano ni za kakve pravne probleme. Strogo podržavam potpuno razdvajanje međudržavnih odnosa i međunarodnog prava,“ odgovorio je Orban novinarima u Zagrebu, javlja **Reuters**.

Plenković: Cena otkupa udela MOL-a u Ini može biti nepremostiv problem

ZAGREB - Hrvatski premijer Andrej Plenković je rekao da je vezano za želju vlade da otkupi udeo MOL-a u hrvatskoj naftnoj kompaniji INA „ključno“ postići dogovor o ceni ... jer u protivnom to može postati nepremostiv problem“.

S druge strane mađarski kolega Viktor Orban je posle razgovora sa Plenkovićem u ponedjeljak u zagrebu rekao novinarima da „ako Hrvati i Mađari ne mogu sarađivati (u upravljanju Inom) .. neka svako ide svojim putem. To znači da bi Hrvatska trebalo da otkupi Inu“.

Orban „brutalno jasan“: LNG Krk poslednja opcija za Mađarsku

ZAGREB – Mađarski premijer Viktor Orban stavio je do znanja vlastima Hrvatske da ne računaju da će njegova zemlja po svaku cenu kupovati prirodni gas iz budućeg, za sada planiranog, LNG terminala na Krku.

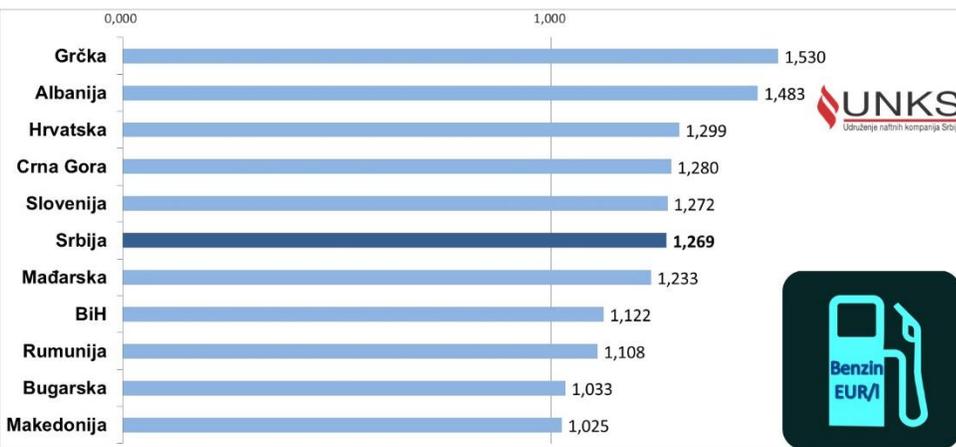
Orban je posle razgovora sa premijerom Hrvatske Plenkovićem u ponedjeljak rekao novinarima da je LNG Krk tek „četvrta opcija“ za Mađarsku. Prema rečima Orbana, Mađari gas najjeftinije dobavljaju od Rusa, zatim iz Rumunije, a treća najjeftinija opcija je Slovačka. Tek iza toga je uvoz preko LNG terminala na Krku. "Ako možemo naći poslovni model povoljan za Mađarsku, možemo sarađivati", rekao je Orban.

Hrvatski mediji su odmah nazvali poruku mađarskog premijera „brutalno jasnom“, a portal Net.hr u naslovu piše: „Da li ju je Plenković čuo?“ LNG na Krku trebalo bi da ima kapacitet od 2,6 milijardi m3 godišnje, a potrebno je pronaći zakupaca za najmanje 1,5 milijardi kubika da bi investicija bila donekle isplativa.

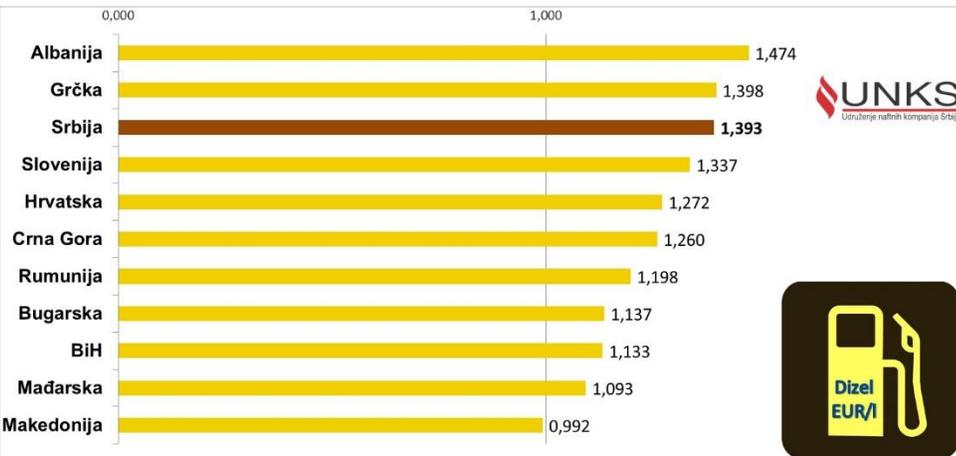

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 05.12.2018. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

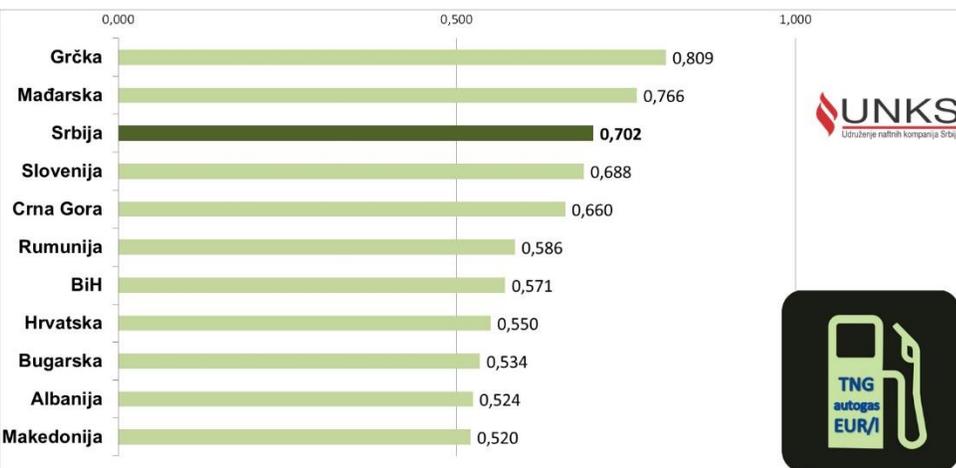
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,530	23,27%
Albanija	1,483	19,45%
Hrvatska	1,299	4,65%
Crna Gora	1,280	3,13%
Slovenija	1,272	2,45%
Srbija	1,269	2,24%
Mađarska	1,233	-0,67%
BiH	1,122	-9,57%
Rumunija	1,108	-10,71%
Bugarska	1,033	-16,78%
Makedonija	1,025	-17,46%
Prosečna cena u regionu		1,241

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,474	18,50%
Grčka	1,398	12,35%
Srbija	1,393	11,96%
Slovenija	1,337	7,46%
Hrvatska	1,272	2,22%
Crna Gora	1,260	1,26%
Rumunija	1,198	-3,73%
Bugarska	1,137	-8,66%
BiH	1,133	-8,97%
Mađarska	1,093	-12,13%
Makedonija	0,992	-20,27%
Prosečna cena u regionu		1,244

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,809	28,78%
Mađarska	0,766	21,93%
Srbija	0,702	11,70%
Slovenija	0,688	9,47%
Crna Gora	0,660	5,06%
Rumunija	0,586	-6,71%
BiH	0,571	-9,04%
Hrvatska	0,550	-12,44%
Bugarska	0,534	-14,97%
Albanija	0,524	-16,63%
Makedonija	0,520	-17,16%
Prosečna cena u regionu		0,628

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave